

Tisková informace

Lékárníci dělají pro své pacienty maximum. Ne všechny chybějící léky lze ale adekvátně nahradit

Česká republika se dlouhodobě potýká s výpadky či nedostatkem léků. Opakovaně na to upozorňuje Česká lékárnická komora (ČLnK), která nyní začala zveřejňovat pravidelný seznam nedostatkových léků, který má informovat veřejnost o reálném stavu výpadků v lékárnách. ČLnK chce upozornit veřejnost na problémy, za kterými není neschopnost lékárníků (jak si možná někteří pacienti při vyzvedávání léků myslí), ale nedostatek léků v ČR. ČLnK zároveň upozorňuje, že ne všechny léky chybějící na českém trhu, mají náhradu, která je pro pacienty přijatelná. Na obtížnou nahraditelnost upozorňují ČLnK i lékaři ze své praxe.

Praha 8. srpna – **Ve druhé polovině července** nahlásili lékárníci ze všech regionů celkem **126 chybějících léků**. Nejčastěji chyběl Tamoxifen, lék na karcinom prsu, Vasocardin 100 mg na vysoký tlak nebo lék Combair 200, kteří užívají pacienti s astmatem a CHOPN (chronická obstrukční plicní nemoc). Nadále chyběla také vakcína proti žloutence pro děti Havrix Junior, jejíž obnovení dodávek oznámil SÚKL již od 28. 6. 2018. **Celkem čtrnáct nedostupných léčivých přípravků hlášených lékárnami v období od 16. 7. do 31. 7. 2018 bylo přitom v lékárně jinými léky nenahraditelných**: Metalcaptase, Tamoxifen, Ercefuryl, Giona, Ebrantil, Combair, Alvesco, Xultophy, Clostilbegyt, Fotil, Depo-Medrol, Prolia, injekce Depo-Provera a přípravek Salofalk čípky, u kterého v minulosti ministerstvo zdravotnictví a SÚKL využilo i opatření proti vývozu léčiva.

Pacienti nechtějí nahradit jednu pilulku dvanácti

Česká lékárnická komora zároveň upozorňuje, že nahrazení některých přípravků jinými není vždy snadné. Lékárník je kompetentní k provedení výměny léku za jiný, pokud dané léčivo není momentálně k dispozici. Ne vždy se ale zaměnitelný lék dá opravdu bez obtíží či komplikací pro pacienta nahradit jiným. A pacienti logicky ani často nesouhlasí s tím, aby jim lékař místo tablet předepsal třeba injekce.

„Někteří pacienti přímo vyžadují lék, který jim lékař předepsal a jiný prostě užívat nechtějí. Navíc se některá zaměnitelná léčiva dají vyměnit jen čistě teoreticky. Nyní jsme například narazili na problémy s nahrazením léku Furorese 250 mg pro dialyzované pacienty, který pacient užívá dvakrát denně. Lék pomáhá odstraňovat

Pro další informace:

PharmDr. Lubomír Chudoba, prezident ČLnK: +420 734 682 233, chudoba@lekarnici.cz

Mgr. Aleš Krebs, Ph.D., viceprezident ČLnK: +420 603 796 826, krebs@lekarnici.cz

Mgr. Michaela Bažantová, tisková mluvčí ČLnK: +420 776 365 213, bazantova@lekarnici.cz

otoky, zvyšuje vylučování moči a snižuje krevní tlak. Lék se stejnou účinnou látkou, který by ho mohl nahradit, má v jedné tabletě pouze 40 mg. Pokud bych tedy pacientovi nabídl za lék Furorese 250 mg náhradní lék, pacient by musel místo jedné a jedné tablety spolknout za den celkem 12,5 tablety," upozorňuje na obtížnou zaměnitelnost léků **Mgr. Aleš Krebs, Ph.D.**, viceprezident ČLnK.

Druhým případem, který je zmiňován stomatology, je lék Dormicum 7,5 mg, který používali na zklidnění agilních dětských pacientů při stomatologických zákrocích. I ten stomatologové půlili nebo jinak dělili. Dnes je však k dispozici jen lék Dormicum 15 mg. Tablety v dostupném balení už tedy nelze dělit na menší dávky, které by odpovídaly pediatrické populaci. Nahraditelnost léčiva je tedy jen čistě teoretická.

Na obtížnou nahraditelnost upozorňují ČLnK lékaři ze své praxe i pacienti

PharmDr. Lubomír Chudoba, prezident ČLnK zároveň dodává, že s monitoringem reálného stavu výpadků léků v českých lékárnách pomáhá samotná veřejnost a dokonce i lékaři: „*Velmi nás potěšilo, že na naši poslední výzvu ohledně problémů se sháněním léků nereagují pouze pacienti, ale dokonce i odborná veřejnost - tedy lékaři, kteří nám například sami zasílají příklady léků z jejich praxe, které se dají obtížně nahradit či nejdou nahradit vůbec.*“

Podle komory by situaci pomohlo důslednější monitorování výpadků léčiv ze strany SÚKL, protože opětovné nahlášení dodávek výrobcem na jeho webu nebývá často pravdivé a lék není po většinu dní v měsíci u distribuce vůbec možné objednat (viz např. aktuální případ vakcíny proti žloutence pro děti Havrix Junior).

ČLnK také upozorňuje na to, že v seznamu hlášených výpadků uvedených na webových stránkách Státního ústavu pro kontrolu léčiv, stejně jako v hlášeních od lékárníků, jsou uvedeny i léky dodávané do lékáren v systému DTP (Direct to Pharmacy). Jedná se aktuálně např. o léky Pradaxa, Twynsta, Inegy a Micardis, jejichž distribuce je zcela kontrolovaná výrobcem. Aktuální nedostupnost těchto léků tak jasně dokazuje, že DTP systém je neúčinný a českým pacientům léky nezajistí.

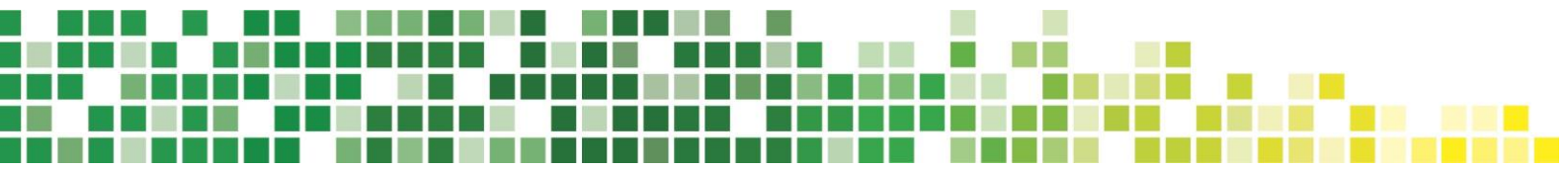
„*Dle platného zákona mají lékárny dostat lék do dvou pracovních dnů od objednávky. Je jasné, že v případě nahlášeného výpadku léku k dodání v tomto termínu nedojde. Ale pokud výpadek není hlášený, měl by dle názoru ČLnK Státní ústav pro kontrolu léčiv konat. Komora by také uvítala, aby ministerstvo zdravotnictví a SÚKL pružněji a častěji využívali opatření proti vývozu léčiv uvedená v Zákonu o léčivech, jako tomu bylo například u přípravků Salofalk či Cosopt Free,*“ shrnuje situaci s nedostupnými léky Chudoba.

Pro další informace:

PharmDr. Lubomír Chudoba, prezident ČLnK: +420 734 682 233, chudoba@lekarnici.cz

Mgr. Aleš Krebs, Ph.D., viceprezident ČLnK: +420 603 796 826, krebs@lekarnici.cz

Mgr. Michaela Bažantová, tisková mluvčí ČLnK: +420 776 365 213, bazantova@lekarnici.cz

**Seznam TOP 20 léků, které podle hlášení lékáren nejčastěji
chyběly
během druhé poloviny července 2018. Barevně vyznačené léky
jsou v lékárně nenahraditelnými.
Zdroj: analýza ČLnK**

Název léku	Léková skupina (zjednodušeno pro laickou veřejnost)
Furorese	Lék na odvodnění, pro dialyzované pacienty nebo při selháván ledvin
Metalcaptase	Lék pro pacienty s Wilsonovou chorobou
Tamoxifen	Lék na karcinom prsu
Vasocardin	Lék na vysoký krevní tlak a na srdce
Ercefuryl	Lék proti průjmu
Giona	Lék na astma
Ospen	Antibiotikum ve formě sirupu pro děti
Ebrantil	Lék na vysoký krevní tlak
Combair	Lék na astma a CHOPN
Ciplox	Antibiotikum
Seretide	Lék na astma
Xados	Lék na alergie
Alvesco	Lék na astma
Zorem	Lék na vysoký krevní tlak
Xultophy	Lék na cukrovku
Clostilbegyt	Lék na poruchy cyklu u žen, má více indikací
Sectral	Lék na vysoký krevní tlak a na srdce
Micetal	Lék na mykózy
Nakom mite	Lék na Parkinsonovu chorobu
Havrix Junior	Vakcína na žloutenku pro děti

Pro další informace:

PharmDr. Lubomír Chudoba, prezident ČLnK: +420 734 682 233, chudoba@lekarnici.cz

Mgr. Aleš Krebs, Ph.D., viceprezident ČLnK: +420 603 796 826, krebs@lekarnici.cz

Mgr. Michaela Bažantová, tisková mluvčí ČLnK: +420 776 365 213, bazantova@lekarnici.cz

Dále lékárníci během druhé poloviny července 2018 nahlásili výpadky těchto v lékárně nenahraditelných léků.

Zdroj: analýza ČLnK

Název léku	Léková skupina (zjednodušeno pro laickou veřejnost)
Depo-Provera	Lék používaný v gynekologii
Salofalk čípky	Lék na ulcerózní kolitidu
Fotil	Lék na glaukom
Depo-Medrol	Lék s hormonálním účinkem
Prolia	Lék na osteoporozu

Česká lékárnická komora je samosprávná nepolitická stavovská organizace sdružující lékárníky. Byla zřízena zákonem ČNR č. 220/1991 Sb., o České lékařské komoře, České stomatologické komoře a České lékárnické komoře. Její ustavující sjezd se uskutečnil 28. - 29. září 1991.

Česká lékárnická komora dbá, aby její členové vykonávali své povolání odborně, v souladu s jeho etikou a způsobem stanoveným zákony a řády komory. Zaručuje odbornost svých členů a potvrzuje splnění podmínek k výkonu lékárnického povolání. Posuzuje a hájí práva a profesní zájmy svých členů, stejně tak chrání jejich profesní čest.

Pro další informace:

PharmDr. Lubomír Chudoba, prezident ČLnK: +420 734 682 233, chudoba@lekarnici.cz

Mgr. Aleš Krebs, Ph.D., viceprezident ČLnK: +420 603 796 826, krebs@lekarnici.cz

Mgr. Michaela Bažantová, tisková mluvčí ČLnK: +420 776 365 213, bazantova@lekarnici.cz

